

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

W GŁOS NARODU

Informacyjny dziennik demokratyczny ziemi częstochowskiej

Nr. 67

Częstochowa, środa 2 maja 1945 r.

Rok I.

Hitler nie żyje

Czyżby nowa próba zmylenia opinii świata?

Londyn. Radiostacje niemieckie podały oficjalnie do wiadomości dziś rano, że Adolf Hitler zmarł we wtorek 1 maja 1945 roku.

Śmierć nastąpiła w godzinach popołudniowych w kancelarii Rzeszy w Berlinie. Jako swego następcę wyznaczył Hitler admirała Dönitz'a, który oświadczył, że będzie nadal kontynuował wojnę przeciwko wszystkim mocarstwom sprzymierzonym.

Dzisiejsze pisma londyńskie podają na pierwszym miejscu wiadomość o śmierci Hitlera. „Daily Express” zamieszcza na 1-szej stronie wielki nekrolog Hitlera i oświadcza, że z wielką radością podaje do wiadomości fakt śmierci tego największego zbrodniarza, jakiego widziała historia. Dziennik pisze dalej, że świat na pewno nie przywdzie łałoby po tym człowieku, którego ziemia i tak za długo na sobie nosiła.

Inne pisma i część opinii światowej zastanawiają się, czy nie jest to nowa próba ukrycia czołowych działaczy przed ręką sprawiedliwości. Większość jednak plan zagranicznych przyjęła wiadomość o śmierci Hitlera jako fakt dokonany.

Bogumin i Frysztat zajęte

Zdobycie nowych rejonów Berlina

Komunikat Radzieckiego Biura Informacyjnego z dnia 1 maja brzmi:

W ciągu dnia 1 maja wojska III-go Frontu Białoruskiego, na południowy zachód od Pław, prowadziły walki, oczyszczając od przesłannika m. Frisch-Nehring, Koch i zajęły 3 silnie bronione miejscowości.

Wojska II-go Białoruskiego Frontu rozwijały forsowne natarcie. 1-go maja zajęte Strausund, Grimmen, Demmin, Malchin, Warn, Wesenberg — ważne węzły kolejowe i silne punkty oporu obrony Niemców oraz zajęto 7 silnie umocnionych miejscowości.

W walkach w dniu 30 kwietnia wojska Frontu wzięły do niewoli 8.500 niemieckich żołnierzy i oficerów i zdobyły 68 samolotów i 100 dział.

Wojska I-go Białoruskiego Frontu szturmowo zajęły miasto Brandenburg, w prowincji Brandenburskiej — silny punkt oporu Niemców. Jednocześnie na północny zachód od Berlina wojska przedzierały natarcie i w walkach zajęły miasto Bindow i 5 silnie umocnionych punktów oporu.

W Berlinie wojska Frontu oczyściły od przesłannika miejskie rejon Charlottenburg, Schönberg, w centralnej części miasta zajęły ponad 100 bloków. W walkach w dniu 30 kwietnia wojska wzięły do niewoli ponad 4.000 niemieckich żołnierzy i oficerów.

Na południe od Berlina nasze wojska przedzierały walki, zmierzające do zniszczenia ostatecznych silnych grup niemieckich.

W lasach na wschód od Luckenwalde w toku walk nasze wojska rozdzieliły przeciwnika na dwie izolowane części i wiodły walki, zmierzające do zniszczenia ich.

Wojska IV-go Ukraińskiego Frontu przedzierały natarcie i 1-go maja zajęły miasta: Bonumin, Frysztat, Skoczów, Czaję i Witka Błtca — ważne węzły kolejowe i silne punkty oporu Niemców.

W rejonie zachodnim Karpat zajęto 3 silnie bronione miejscowości.

Wojska II-go Frontu Ukraińskiego w walkach zajęły miasto Wyszków i

silnie umocnione miejscowości.

Na pozostałych odcinkach frontu walki o znaczeniu lokalnym i działaność zwiadowcza.

Dnia 30 kwietnia w walkach powietrznych i ogniem artylerii przeciwlotniczej strącono 26 samolotów nieprzyjacielskich oraz zniszczono względnie unieruchomiono 98 czołgów.

MOSKWA. — Walki w Berlinie wchodzi w swoje stadium końcowe. W rękach wojsk radzieckich znajdują się już prawie wszystkie dzielnice Berlina. Bitwa o Berlin przeniosła się do centrum śródmieścia tego miasta, gdzie formacje radzieckie łamią systematycznie punkt po punkcie opór

3 km od Emden Lubeka zagrożona

LONDYN. — Na północnym odcinku frontu wojska sprzymierzonych kontynuują ofensywę na miasto Emden, dołarty na odległość 3 km od tego miasta. Emden znajduje się pod bardzo silnym ogniem artylerii ciężkiej. Inne formacje sprzymierzonych, operujące na północny wschód od Hamburga, zbliżyły się na odległość 80 km do ważnego niemieckiego portu Lubeki i zagroziły bezpośrednio temu miastu. Wojska sprzymierzonych, walczące nad Łabą, opanowały w ciągu dnia wczorajszego nowy 20-kilometrowy odcinek wschodniego wybrzeża rzeki. Wojska sprzymierzonych, operujące w tym rejonie, łączą się nadal z wojskami radzieckimi, nacierającymi od wschodu.

Na południu frontu zachodniego oddziały amerykańskie, walczące na południowy wschód od Monachium, nacierają w naszym ciągu na Salsburg, do którego zbliżyły się na odległość 50 km. Inne formacje znajdują się na przedpolach Lubuska. Jeszcze inne oddziały amerykańskie zbliżają się do Berchtesgarden.

LONDYN. — Dowództwo wojsk sprzymierzonych zawarło umowę z dowództwem wojsk niemieckich, walczących w Holandii, w sprawie umożliwienia aliancom dostarczenia żywności dla głodzącej ludności Holandii.

PO ZAJĘCIU DACHAU

Żołnierze, świadczący obóz w Dachau, aktem bezprawia. W ten sposób „An-

przeciwnika. Wczorajszy komunikat Radzieckiego Biura Informacyjnego doniósł o opanowaniu przez Armię Czerwoną gmachu niemieckiego Reichstagu. Główne Poczty i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych. Wojska radzieckie w ciągu dnia wczorajszego zbliżyły się coraz bardziej do słynnej „Unter den Linden”. Łada chwila należy oczekiwać opanowania „sere” hitlerowskich Niemiec, znanej „Reichskanzlei”. Ullice Berlina zastane są stosami trupów niemieckich. Tunel „metro” berlińskiego, są przepelnione tłumami cywilnej ludności, która nie zdążyła opuścić miasta. Lotnie two radzieckie bierze nadal żywy udział w walkach, asygnując gradem bomb pozycje niemieckie. Chmurą dymu, unoszącą się nad Berlinem, widoczne są z wielkiej odległości. Opór niemiecki sprawił, że Berlin zamienił się w stos gruzów.

pami zamordowanych ludzi. W krematoriach obozu znajdują się niedopalone resztki ludzkich kości. Oboz koncentracyjny w Dachau został założony przez Hitlera bezpośrednio po dojściu do władzy w roku 1933. Jest to więc pierwszy oboz koncentracyjny. Himmler urządził w obozie tym „akademie” dla gestapowców, którzy odbywali tu przeszkolenie na kwalifikowanych katów obozowych.

PROWIZORYCZNY RZĄD AUSTRIACKI

Według doniesień agencji TASS w Wiedniu powstał w dniu 23 kwietnia prowizoryczny rząd austriacki. Rząd ten został powołany do życia z inicjatywy czterech partii, a mianowicie: komunistycznej, socjal-demokratycznej, chrześcijańsko-socjalnej i Landbundu. Szefem rządu i kanclerzem został były kanclerz austriacki, socjal-demokrata dr. Karol Renner, który otrzymał również tekę ministra spraw zagranicznych. Tekę ministra spraw wewnętrznych objął przywódca górników Hohner — reprezentant partii komunistycznej. Prócz tego w skład rządu weszli przedstawiciele wymienionych stronnictw i partii oraz bezpartyjni. Nowy rząd austriacki ma za zadanie przywrócić Austrii niepodległość i samostojność. Rząd ten wydał dekret o ludności Austrii odnowy, w której ogłosił, że przyłączenie Austrii do Niemiec było aktem bezprawia. W ten sposób „An-

HRABIA BERNADOTTE POWRÓCIŁ DO SZWECJI

SZTOKHOLM. — Ze Sztokholmu donoszą, że hrabia Bernadotte po powrocie do stolicy Szwecji oświadczył, że nie odbywał żadnych rozmów z Himmlerem. Opinia miarodajnych czynników szwedzkich jest jednak zdania, że rozmowy te miały miejsce.

PIAVE SFORSOWANA

RZYM. — Według dalszych doniesień z frontu włoskiego wojska 8-mej armii sforsowały rzekę Piavę w dwóch miejscach i posuwają się szybko w kierunku wojsk włosko-angielskich, walczących w Triście. Od wojsk tych dzieli sprzymierzonych jeszcze 100 km.

ORGANIZACJA ANTY- HITLEROWSKA W MONACHIUM

LONDYN. — Radio brytyjskie podało wczoraj do wiadomości, że w Monachium istniała tajna organizacja antyhitlerowska licząca 2.000 członków. Organizacja ta przyoczyniła się w znacznym stopniu do dezorganizacji w szeregach niemieckich, broniących Monachium.

HERRIOT W MOSKWIE

MOSKWA. — Dnia 30 kwietnia przybył do Moskwy w drodze do Francji były prezes francuskiej rady ministrów, p. Edward Herriot. Jak wiadomo, E. Herriot został niedawno uwolniony z niemieckiego obozu koncentracyjnego.

ZWYCIĘSTWO FRONTU LUDOWEGO WE FRANCJI

PARYŻ. — Agencja AFI donosi, że w przeprowadzonych w Paryżu wyborach komunalnych liście 27-min mandatów uzyskała komunistyczna, 26-ciu socjalistyczna, 16-tu socjal-demokratyczna i 10-ciu radykalni socjaliści.

LAVAL I DEAT W RĘKACH POWSTANCÓW BAWARSKICH

PARYŻ. — Agencja „France Presse” komunikuje, że Laval, były premier kolaboracyjnego rządu w Vichy oraz Marcel Deat, odpowiedzialny za współpracę z władzami niemieckimi, znajdują się w rękach powstańców bawarskich, przez których zostali aresztowani.

POZAR POSELTWA NIEMIECKIEGO W LIZBONIE

LONDYN (Polpress). — Agencja „Associated Press” donosi, że gmach poselstwa niemieckiego w Lizbonie spalił się doszczętnie. Ogień wybuchł jednocześnie w kilku miejscach tak, że straż ogniowa nie mogła już opanować pożaru. Dotychczas nie wiadomo, czy były ofiary w ludziach i gdzie się znajduje poseł niemiecki von Hallen.

ZŁOTO NIEMIECKIE W BANKACH ARGENTYNY

NOWY JORK (Polpress). — W tygodniku „Colliers” zamieszcza Stanley Ross ciekawą informację o ogromnych zapasach pieniężnych, składanych przez hitlerowców w ostatnich latach w bankach argentyńskich i szwajcarskich. Jak podaje Ross, Niemcy przekazali do Argentyny 700 milionów dolarów. Informacja ta opiera się na oświadczeniu, złożonym w tej sprawie w r. 1943 przez organizatora zamachu stanu w Argentynie, generała Rajszona. Od tego czasu suma ta, zdaniem Rossa, na pewno podwoiła się.

Operując się na miarodajnych źródłach, informuje Ross, że konto Goeringa w Argentynie wynosi już dziś 25 milionów dolarów. Z całą pewnością stwierdza autor, że Goering sprzedał rządowi argentyńskiemu fabrykę brojeniowa „Sociedad Electro-Metallurgica-Argentina”, za kwotę 5 milionów dolarów. Goebbels przekazał ostatnio bankowi w Buenos Aires kwotę 2 milionów dolarów. Ribbentrop — 10 milionów, a kierownik „Frontu Pracy” w Niemczech, Ler, zakupił w Argentynie wielką posiadłość ziemską.

Ross zawiadamia, że 29-go stycznia generał Himmler na nonfide odnowiła „gauterów” i innych kierowników partyjnych i kazał im przygotować się do wyjazdu za granicę. Dnia 7-go lutego otrzymał 345 działaczy partyjnych rozkaz opuszczenia Niemiec.

Wielu z nich znajduje się już w Argentynie. Ross podaje, że również w Panamie dysponują hitlerowcy wielkimi sumami pieniężnymi.

Jeden z wielkich banków w Bazylei (Szwajcaria) ma wśród swoich klientów przeszło 2.000 hitlerowców. Dyrektor tego banku, Nusshauer, utrzymuje ścisły kontakt z włoskimi faszywami.

GOŁOS NARODU

Informacyjny dziennik demokratyczny ziemi częstochowskiej

Święto polskiej myśli demokratycznej

Po ciężkim ciosie pierwszego rozbioru wszyscy, którzy myśleli nożem po polsku przystąpili do pracy mającej w rezultacie przynieść Polsce odrodzenie. Przystąpili do pracy patriepi postępowey, dla których ponad interesy własne ważniejsza była służba Ojczyźnie. Twórcy Sejmu Czeroleńskiego, zrozumiali, że powodem upadku Rzeczypospolitej był jej ustrój. Zrozumieli, że potęgę Polski nie odbudują opierając się tylko na jednej warstwie narodu.

Z zachodu doehdziały odgłosy Wielkiej Rewolucji Francuskiej. Lud Paryża chwycił za broń, by wywalczyć sobie wolność. Hasła rzucone w Deklaracji. Praw Człowieka i Obywatela coraz śmiej wsiąkały w umysłowość przeciępnego europejszka mimo przeciwdziałania ówczesnej reakcji.

To, o co dopominało się w ubiegłych wiekach kilku nazyeh wielkich pisarzy, a przede wszystkim Modrzewski, a co stało się aktualne pod wpływem hasła Rewolucji Francuskiej, zdemokratyzowanie naszego państwa, znalazło częściowo swój wyraz w uchwałach Konstytucji 3 Maja.

Hugo Kollataj, właściciel jej twórcy, ale i jej zdajca byłby zapewne wielkim rewolucjonistą we Francji, jak u nas. W Polsce krepowały go okoliczności własni mu reos ludzie.

Wśród twórców Konstytucji 3 Maja były jednostki jakie właściwie należało zwalczać, a przede wszystkim król Poniatowski, który w obzbie polskich demokracji odegrał rolę homia trypiadskiego. Ale nie obchodzi o ludzi — ważniejsza jaka była nowa konstytucja. Choć w dniu jej uchwalenia krzyżozano „wiatw wszystkie stany”, praktycznie nie dawała równouprawnienia ani mieszozanom, ani też, jeszcze bardziej, ludności wiejskiej.

Zasługa jej najważniejsza jest nie w tym, co przyniosła, ale że w ogóle była. Istniejące poruszyła naród, obudziła mieszoasność, przypomniała wszystkim, po raz pierwszy w naszych dziejach oficjalnie o losie ludu.

Z jej zasiewów pochodzili późniejsz srywy narodu polskiego, a przede wszystkim powstanie kościuszkowska. Kto wie, czy, gdyby nie ona, byłby później Kiliński.

Podczas długiego okresu niewoli stała się symbolem zwiazozca dla polskiej myśli demokratycznej.

Zwracano się do niej niejednokrotnie i oczono ją. Jest ona drogą i dla nas spadkobierców dawnych demokratycznych tradycji.

To też w dniu dzisiejszym biegniemy myślą wstecz do roku 1791, roku, który stanowi przełom w naszych dziejach.

Wojna we Włoszech skończona

Największa w dziejach kapitulacja armii niemieckiej Milionowa armia poddała się

RZYM. — W dniu wczorajszym o godzinie 12-tej zakończyły się działania wojenne na terenie Włoch. Dokument kapitulacji podpisany został w niedzielę 29 kwietnia w miejscowości Caserta pod Neapolem. Ze strony niemieckiej kapitulacja została podpisana w imieniu generała Wittgenhata, dowódcy armii niemieckiej we Włoszech. Na mocy aktu kapitulacji wojska sprzymierzonech rozpoczęły okupację terenów północnych Włozzech i okęgów Republiki Austriackiej, położonych na zachód od miasta Salzburga.

LONDYN. — Na wieść o kapitulacji milionowej armii niemieckiej we Włoszech, brytyjski parlament przerwał

Marszałek Związku Radzieckiego — Józef Stalin, wydał w dniu wczorajszym rozkaz specjalny do Armii Czerwonej i Marynarki Radzieckiej, w którym podał de wiadomości, że wojska 1-go Frontu Białoruskiego pod dowództwem marszałka Żukowa oraz wojska 1-go Frontu Ukraińskiego marszałka Koniewa, w dniu 2-lm maja 1945 roku opanowały całkowicie Berlin, stolicę Niemiec i centrum imperializmu niemieckiego.

Garnizon berliński z generałem arty-

lerii Weiblingem i jego sztabem na czele złożył wczoraj o godzinie 15-ej broń i oddał się w całości do niewoli.

Do godziny 21-szej wieczorem dnia wczorajszego wojska radzieckie wzięły w Berlinie ponad 70.000 jeńców. W liczbie jeńców znajdują się kilku generałów oraz dygnitarzy hitlerowskich Niemiec.

Wczoraj o godzinie 23,30 czasu moskiewskiego stolica Związku Radzieckiego Moskwa uczciła zwycięskie woj-

ską salutem 24-eh salw artyleryjskich z 324-eh dział.

W drugim rozkazie podał Marszałek Stalin do wiadomości, że wojska 1-go Frontu Białoruskiego zlikwidowały okrężną grupę niemiecką na południowo-wschód od Berlina. Wojska Frontu wzięły w czasie od 24 kwietnia do 2 maja ponad 120.000 jeńców.

Trzeci rozkaz Marszałka Stalina został wydany z okazji zajęcia dwóch portów bałtyckich Rostok i Warnemünde.

Rostok i Warnemünde zajęte

Komunikat Radzieckiego Biura Informacyjnego z dnia 2 maja brzmi:

Wojska 1-go Frontu Białoruskiego, pod dowództwem marszałka Żukowa, przy współdziałaniu wojsk 1-go Frontu Ukraińskiego, pod dowództwem marszałka Koniewa, po zwycięskich walkach ulicznych rozstrzelali całkowicie grupowanie wojsk niemieckich w Berlinie i dnia 2-go maja całkowicie opanowały stolicę Niemiec, miasto Berlin, centrum imperializmu niemieckiego i ośrodka niemieckiej agresji — Zamek Reichstag wraz z dawno, gen. artylerii Weiblingem i jego sztabem, dnia 2-go maja o godzinie 15-ej zaprzestala spora, złożyła broń i poddała się.

Dnia 2-go maja do godz. 21-ej wojska wzięły do niewoli ponad 70.000 żołnierzy i oficerów. Wśród jeńców znajdują się szereg generałów, wybitni oficerowie oraz zastępcy Giebbelsa, dr. fil. i historyk Fritsche, szef wydziału prasowego dr. fil. i historyk Kling i radca stanu Helnrichsdorf. Fritsche zeznał, że Hitler, Giebbels i nowomianowany

szef sztabu Kraft popelnili samobójstwo.

Na południowy wschód od Berlina wojska 1-go Frontu Białoruskiego i 1-go Frontu Ukraińskiego zlikwidowały ostatnie okrężanie grupowania niemieckie. W toku walk od 24 kwietnia do 2 maja wzięły ponad 120.000 jeńców oraz pokrzyty grupę ponad 60.000 żołnierzy przetrzymali. Wśród jeńców znajdują się 5-eh generałów. W toku walk wojska zdobyły 300 dział i działa przeciwpancernie, 500 dział polowych, 2.700 karabinów maszynowych, 11.000 samochodów i wiele innego sprzętu wojennego.

Na północny zachód od Berlina wojska 1-go Frontu Białoruskiego wśród walk zdobyły Neu-Kuppin, Illrich, Wusterhausen, Neustadt, Farchell i szereg innych miejscowości.

Wojska 11-go Frontu Białoruskiego, kontynuując działania ofensywne, zajęły Rostok i Warnemünde, wielkie porty i ważne bazy flety niemieckiej nad Bałtykiem i zdobyły Marlow, Laa-

ge, Teterow, Ribnitz, Mirow-Sulze i szereg innych miejscowości. W toku walk wzięto dnia 1 maja 5.400 jeńców i zdobyto 78 samolotów i 178 dział polowych.

Wojska 14-go Frontu Ukraińskiego, nacierając w dalszym ciągu w paśmie Zachodnich Karpat, zajęły Paskow, Orlowe, Gorwiszów, Lwie-Pole, Pepradno, Wielkie Równy, Szczawnik i wiele innych miejscowości. — Wojska Frontu wzięły dnia 1 maja ponad 5.000 jeńców i zdobyły 136 dział polowych.

Wojska 11-go Frontu Ukraińskiego, kontynuując działania ofensywne na wschód od Brna, zdobyły Walszów, Klawiczyn, Ucherkie Bradowce i inne miejscowości.

Na pozostałych odcinkach frontu działania zwiadowcze i walki o znaczeniu lokalnym.

Dnia 1-go maja zniszczono i uszkodzono na wszystkich frontach 37 czołgów niemieckich.

W walkach powietrznych i ogniem artylerii przeciwlotniczej stracono 19 samolotów przeciwnika.

Dania i Szlezwig-Holsztyn odcięte

LONDYN. — 2-ga armia brytyjska, przechodząc do natarcia, blyskawicznym manewrem zdobyła miasto i ważny port niemiecki LUBEKE i posunęła się daleko poza nią. W ten sposób wojska brytyjskie odcięły od Rzeczy Szlezwig-Holsztyn i Danię oraz dotarli

do portu niemieckiego nad Morzem Bałtyckim — WISMARU.

Formacje 9-tej armii amerykańskiej zajęły Ludwigshafen. Oddziały 7-mej armii amerykańskiej docierają do Innsbrücku. Inne oddziały tej armii wzięły do niewoli byłego naczelnego dowódcę wojsk niemieckich, walczących na zachodzie, feldmarszałka von Rundstedta, feldmarszałka von Speera i feldmarszałka von Weichsa. 3-cia armia amerykańska zbliża się do Linzu.

Jednostki 1-szej armii francuskiej zajęły miasto Bregencja, położone nad jeziorom Bodeńskim.

Formacje 3-ciej armii amerykańskiej wzięły do niewoli w dniu wczorajszym ponad 8.000 żołnierzy niemieckich. — Grupa ta została rozbrojona na wschód od Monachium. Inne jednostki tej armii przekończyły w nowym miejscu granicę austriacką, a mianowicie na północ od miasta Passau.

LONDYN. — Z terenu Rzeczy do noszą, że resztki armii niemieckiej są na całej długości frontu w panicznym odroceniu. Ołbrzymie masy Niemców usiłują wszelkimi sposobami dostać się drogą morską lub powietrzną do Danii. Czoł eskadry lotnicze niemieckie wyładowały na lotniskach duńskich.

Brytyjskie „Moskity“ bombardowały bez przerwy w ciągu dnia wczorajszego drogi odwrotowe Niemców. Bombami

i pociskami broni pokładowej zniszczono w dniu wczorajszym około 1.000 niemieckich pojazdów mechanicznych.

LONDYN. — Prasa państw neutralnych donosi o niesamowitym chaosie, panującym w Danii i Norwegii. Ostatnie wydarzenia sprawiły, że duch znajdujących się tam oddziałów niemieckich upadł zupełnie. Zaszyły cztery wypadki poddania się garnizonów niemieckich, stacjonowanych w miastach duńskich, władzom samorządu duńskiego.

LONDYN. — Rogłownie brytyjskie zakomunikowały w dniu dzisiejszym, że kapitulacja sił niemieckich w Danii i Norwegii jest kwestią najbliższego czasu.

Śmierć Hitlera jest faktem

NOWY JORK. — Prezydent Stanów Zjedn. Truman oświadczył oficjalnie, że rząd Stanów Zjednoczonych uważa śmierć Hitlera za fakt dokonany i jest zdania, że wiadomość podana przez radio niemieckie, jest prawdziwa. Blizsze okoliczności śmierci Hitlera nie są na razie znane rządowi Stanów Zjednoczonych.

